

עם בואי ליגור יצא לי להיות שומר עם עוד חבר מהוותיקים. הוא היה מזוין באקדח ולי הוא נתן מקל. מכיון שהוצגה אותו ערב הצגה בנשר, הוא אמר לי שאני אשאר על המשמר והוא "יקפוץ" לנשר. כששאלתיו מה יהיה על האקדח, הוא השיב לי: אה, תעזוב את האקדח, לך יש מקל עם "שפיץ" בקצהו וזה החשוב, איתו אתה יכול לעשות את הכל. עם האקדח תמיד יש בעיות, לפעמים יורה ולפעמים אינו יורה ויש שהוא יורה בלי שאתה מתכוון לעשות זאת. דברים המתקבלים על הדעת. וכך נשארתי לשמור לבדי. עברתי את הצריפים וראיתי שאין נפש חיה, פרט לכמה הורים. התמלאתי מתיחות וחרדה. פתאום אני שומע רעש ברפת, משהו נשבר וכל הפרות בחוץ. אני מתקרב לאיטי כשמקלי המחודד בידי והפחד מכרסם בתוכי, והנה אני רואה: הפרות פרצו את הגדר בכוחות עצמן, מבלי שמסתנן כלשהו חדר...

המקרה הזה אינו חשוב לכשעצמו אולם הוא אופייני לתקופת "טרומם ההגנה", כאשר נשק חם נמסר רק ליחידי סגולה והשאר היו מצוידים ב"נשק" סימלי. אעבור לתקופה בה המשק הוקף עמדות שמירה, כאשר במרכזו נמצאת כתת-הגנה מיוחדת המפקחת על כל ההגנה במקום. זה היה בשנת 1929. הכיתה המיוחדת ישבה במטבח ופתאום נשמע רעש מכיוון הואדי. יצאו לשם 7—8 אנשים עם רובים ואקדחים כשהם טעונים ומוכנים לפעולה. כאשר חזרו ופרקו את הנשק, התברר ששני כלים היו ללא נוקר, שניים ללא כדורים ואילו אקדח אחד בלבד היה פחות או יותר מוכן לפעולה — זה היה הנשק עליו התבססה הגנת המקום.

כאשר התחילו ברכישת נשק חל מפנה. התחילו להתמסר לאימונים. הכוונה היתה להגיע במשך הזמן שלכל חבר יהיה נשק אישי, אם זה רובה, אקדח או שיהיה בצוות של מקלע. שיטת הבנייה במשק הותאמה לצרכים. כל בנין חדש שנבנה, היו ניבנות בו עמדות הגנה. ההנחה היתה שאין לנטוש את המקום ויש להילחם עד הסוף, אולם היה תיכנון של גיוס כוחות מילואים בעמדות, במקרה של נפילת חברים.

התפתחות נוספת חלה עם היציאה מגבולות המשק. בתחילה היו שולחים "תשמוע" במרחק מהעמדה, כדי להרחיב את טווח השמיעה וכדי לאפשר לאנשי העמדות להפיג את המתרחש ולנוח מעט. אחר כך עברו לשליחת פטרולים מחוץ למחנה. הכוונה היתה לאתר את האויב במרחק רב מהמחנה ולהפתיעו. הפרענו לו לגשת קרוב אל הגדר וזה איפשר הקטנת מספר האנשים בעמדות. אימוני הנשק שהתרכזו בבתיים ובמתבנים, לא הספיקו עוד. יצאנו לשדה לאימוני יום ולילה. התפתחות שיטות אימוני השדה שחלה בהגנה בארץ, תחילתה היתה ביגור, הודות ליהושע גלוברמן ז"ל, שהיה מעביר תרגיל נסיוני באמצעות אנשי המקום.

בתקופה מאוחרת יותר התחילו להתארגן יחידות חי"ש, שהיו יחידות גושיות. יגור, גם פה עמדה בין הראשונים ונתנה הן את הכוחות הפיקודיים והן את הכוחות הלוחמים. אחר כך התארגנו יחידות הלילה, יחידות הפלמ"ח ויחידות רבות אחרות. בתקופת מלחמת השיחרור החזיקה יגור עמדות בסביבת רמת-יוחנן וגם בסביבה יותר רחוקה. אציין עוד את הקשר על כל צורותיו. יגור שימשה כמרכז האיזור באימון אנשים וקיום קשר עם כל הסביבה. שימוש נרחב נעשה בפנס החשמל, "במכשיר הפלא", במורס וכן גם בדגלים.

אני חושב, שגם כיום, בצבא, הנוער שלנו נכון לכל משימה. עכשיו הרוח היא אחרת והמשימות אחרות. כל תקופה ובעייתיה, כל תקופה ואמצעי הלחימה שלה והנוער שלנו כיום עומד במבחנים הנכונים לו ומוכיח את כוחו ונאמנותו.

זלמן ישרון

(מתוך ספר יגור)